

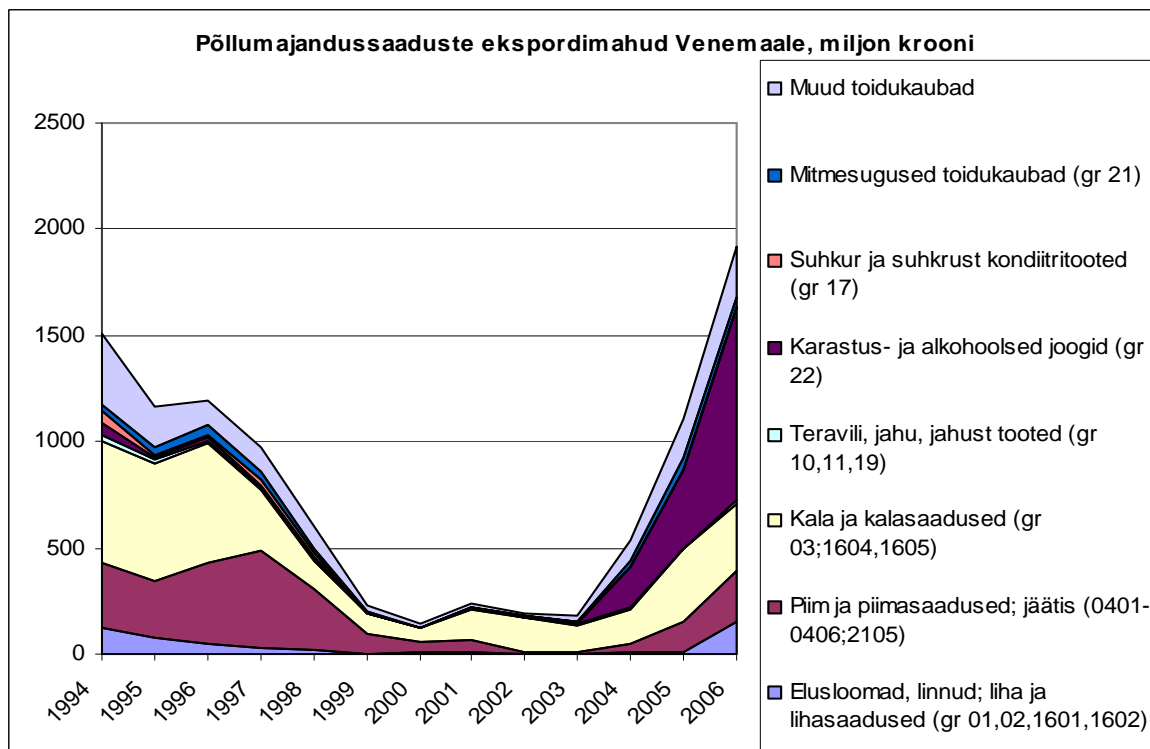
Põllumajandussaaduste (KN 01-24) kaubavahetus Venemaaga, 1994-2006

Kaubavahetuse bilanss Venemaaga on olnud positiivne ajavahemikul 1994-1999 ja 2004-2006. Põllumajandussaaduste import Venemaalt ületas nii 2000. aastal kui ka 2003. aastal meie kaupade ekspordi sinna 1,7 kordselt, aastatel 2001 ja 2002 1,2 kordselt. 2004. aastal kasvas eksport Eestist Venemaale eelmise aastaga võrreldes ligi 3 korda ning 2005. aastal 2004. aastaga võrreldes veel 2 korda.

Tabel 1. Põllumajandussaaduste (KN 01-24) kaubavahetus

	EKSPORT				IMPORT*)		
	Kokku, mln kr	sh Venemaa			Kokku, mln kr	sh Venemaa	
		mln kr	osatähtsus, %	sh Eesti toode, mln kr		mln kr	osatähtsus, %
1994	3394,1	1508,9	44,5	1235,3	3037,1	178,5	5,9
1995	3113,2	1166,3	37,5	977,0	3774,4	189,5	5,0
1996	3222,9	1189,5	36,9	1056,2	5023,7	182,6	3,6
1997	3387,6	978	28,9	838,2	6213,4	166,8	2,7
1998	3448,5	598,5	17,4	508,8	6248,1	249,9	4,0
1999	2640,8	226,2	8,6	208,7	5446,0	215,5	4,0
2000	3189,3	148,0	4,6	138,5	6174,9	254,7	4,1
2001	4636,1	242,7	5,2	227,7	7062,1	297,4	4,2
2002	4712,9	194,5	4,1	194,1	7682,4	233,8	3,0
2003	4703,1	182,8	3,9	173,0	8215,3	304,9	3,7
2004	5592,5	533,9	9,5	213,2	9582,6	322,2	3,4
2005	6950,1	1109	16,0	432,2	10985,9	321,9	2,9
2006	8374,9	1919,4	22,9	976,4	11796,7	351,4	3,0

Allikas: ESA "Väliskaubandus" 2004-2005. Märkus: impordimahtude andmed aastate 1994 - 2001 on päritoluriigi ja aastate 2002 - 2005 kohta saatjariigi järgi.

Venemaa oli põllumajandussaaduste (KN 01-24) ekspordimahtude poolest riikide lõikes 1994. aastast 1998. aastani esikohal, seejärel toimus ekspordimahtude langus. 2006. aastal jõudis Venemaa aga taas esikohale.

2001.aasta 242,7 miljoni kroonisest ekspordimahust Venemaa turule hõlmasid kala ja kalatooted 58,2%, piim ja piimasaadused 24,2%, teravili 3,3% (sh rukis 2,2%) ning agar-agar 2,5%.

2002.aasta 194,5 miljoni kroonisest ekspordimahust Venemaa turule hõlmasid kala ja kalatooted 81,5%, piim ja piimasaadused 4,5%.

2003.aasta 182,8 miljoni kroonisest ekspordimahust Venemaa turule hõlmasid kala ja kalatooted (KN kaubagrupid 03; 1604; 1605) 70,4%, piim ja piimasaadused (KN 04) 3,9%, teraviljasaadused (KN 11) 1,7%, vaigud ja muud taimemahlad (KN 13) 5,2%, sh agar-agar 2,1%, loomasööt (KN 23) 3,9%.

2006. aasta põllumajandussaaduste ekspordis väärtuse järgi oli esikohal Venemaa. Eksport Venemaale (1 919,4 mln kr) kasvas eelmise aasta sama perioodiga võrreldes 73,1%. Kaubavahetus Venemaaga on olnud mitmetel põhjustel väga muutlik. Venemaa on rakendanud Eestist pärit kaupade vastu topehtolte, mittetariifseid piiranguid ja ettevõtete sertifitseerimist. Kui 1996. aastal, so 10 aastat tagasi, moodustas eksport Venemaale (1 189,5 mln kr) kogu põllumajandussaaduste ja –toodete ekspordimahust 36,9%, siis madalaim tase saavutati 2000.aastal ja nimelt 4,6% (148,0 mln kr). Liitumisel Euroopa Liiduga rakendus Eesti kaubavahetuses Venemaaga Euroopa Liidu ja Venemaa vaheline partnerlus- ja koostöökokkuleppe enamsoodustusrežiim, koos millega kadusid ka Eesti kaupadele kehtestatud topehtollid. Kuna aga Venemaa rakendas ka ettevõtete veterinaarset kontrolli ja toimus ettevõtete sertifitseerimine, siis eksport suurenes oluliselt alles 2005. aastal (2004. aastaga võrreldes 2 korda). Enne liitumist eksporditi Venemaale kõige edukamalt 1994. aastal ja nimelt 1 508,9 miljoni krooni eest.

Muutunud on ekspordi struktuur. Kui 1996. aastal (so 10 aastat tagasi) moodustasid ekspordimahust lõviosa kala ja kalasaadused 47,1% (559,7 mln kr), järgnesid piimasaadused 31,9% (379,3 mln kr), elusloomad, liha ja lihasaadused 4,2% (49,9 mln kr) ning karastus- ja alkohoolsed joogid moodustasid vaid 1,9% (22,5 mln kr), siis 2005. aastal langes kala ja kalasaaduste osatähtsus 30,8%-le (341,5 mln kr), piimasaaduste osatähtsus 12,6%-le (139,6 mln kr) ning märgatavalt tõusis karastus- ja alkohoolsete jookide osatähtsus - 33,3%-le (369,0 mln kr). 2006. aastal moodustasid ekspordimahust Venemaale karastus- ja alkohoolsed joogid juba 47,0% (901,5 mln kr), kala ja kalasaadused vaid 16,7% (320,8 mln kr), piimasaadused 12,2% (234,9 mln kr) ning elusloomade, liha ja lihasaaduste osatähtsus tõusis 8,0%-le (153,0 mln kr).

2006. aasta impordimahust Venemaalt moodustasid värske, jahutatud ja külmutatud kala ning kalasaadused 39,4% (138,5 mln kr), loomasööt 20,7% (47,8 mln kr), puuviljad ja marjad 13,9% (48,8 mln kr) ning karastus- ja alkohoolsed joogid 9,0% (31,6 mln kr).

Impordi osakaal nimetatud riigist on jäänud 2,7%-5,9% vahele.

Tabel 2. Põllumajandussaaduste (KN 01-24) kaubavahetus Venemaaga kaubagrupiti 2006. aastal

		Eksport		Import	
		Maksumus (milj kr)	Osa- tähtsus, %	Maksumus (milj kr)	Osa- tähtsus, %
01	Elusloomad	122,6	6,4	0,0	0,0
02	Liha ja toidukõlbulikud subproduktid	4,9	0,3	-	-
03	Kalad ja vähilaadsed	262,7	13,7	138,3	39,4
04	Piim ja piimatooted; linnunad; naturaalne mesi;	235,0	12,3	0,0	0,0
05	Muud loomsed tooted	3,8	0,2	-	-
06	Eluspuud ja muud taimed	2,6	0,1	0,1	0,0
07	Kartulid ja köögiviljad	3,5	0,2	0,9	0,3
08	Toiduks kasutatavad puuviljad, marjad, pähklid	12,5	0,7	48,8	13,9
09	Kohv, tee, mate ja maitseained	157,9	8,2	2,2	0,6
10	Teravili	0,8	0,0	0,4	0,1
11	Jahu, tangud ja kruubid; linnased, tärklis; inuliin, nisuvalk	3,6	0,2	1,4	0,4
12	Õliseemned ja õliviljad	0,3	0,0	11,5	3,3
13	Šellak; kummivaigud, vaigud ja muud taimemahlad	6,5	0,3	0,8	0,2
14	Taimsed punumismaterjalid	0,0	0,0	0,05	0,0
15	Loomsed ja taimsed rasvad ja õlid	2,3	0,1	3,6	1,0
16	Liha- ja kalatooted	83,6	4,4	0,2	0,1
17	Suhkur ja suhkrust kondiitritooted	6,3	0,3	1,0	0,3
18	Kakao- ja kakaotooted	42,6	2,2	10,9	3,1
19	Linnastest, jahust, tärklisest ja piimast valmistatud tooted	13,6	0,7	10,2	2,9
20	Köögi- ja puuviljadest, pähklitest ning teistest taimeosadest tooted	3,6	0,2	2,1	0,6
21	Mitmesugused toidukaubad	44,8	2,3	14,4	4,1
22	Karastus-, alkohoolsed joogid ja äädikas	901,5	47,0	31,6	9,0
23	Toiduainete tootmise jäägid ja jäätmed	4,4	0,2	72,9	20,7
24	Tubakas ja tööstuslikud tubakaasendajad	0,02	0,0	-	-
	Kokku	1919,4	100	351,4	100